

højtærede Socialminister, at han skal ikke blive forekastet noget fra vort Parti i den Henseende, i alt Fald ikke i den Retning, som den højtærede Socialminister her udtaler, men det kunde godt ske, at den højtærede Socialminister kunde blive forekastet noget modsat, noget mod den Kovending, som den socialdemokratiske Regering nu synes at ville foretage i sin Administration. Endelig slutter denne Udtalelse af den højtærede Socialminister med følgende Udsyn: „Under Enevælden kæmpede man for Tolerance, nu kæmper man fra en vis Side indenfor Kirken for Intolerance i den parlamentariske Kirkestyreelse, og da man frygter for, at man ikke kan faa denne Intolerance, er det, man vil ind paa en Kirkeforfatning, idet man saa haaber ad den Vej at kunne faa den fornødne Intolerance gennemført.“ Ja, hvis man ikke vidste bedre, skulde man egentlig tro, at den højtærede Socialminister var Profet; han har ikke just set meget langt frem i Tiden, men han har dog kunnet se 3 Aar frem i Tiden. Jeg husker, at det ærede Medlem Hr. Rode en Gang i dette Ting sagde til den højtærede Socialminister, at det hændte jo for den højtærede Socialminister, naar han saadan kom i Aande, at Talen tog ham, og saa vidste han ikke, hvad han sagde. Naar jeg læser disse kirkepolitiske Udtalelser af den højtærede Socialminister igennem nu, kunde jeg næsten fristes til at sige: *mon* ikke den højtærede Socialminister har vidst, hvad han sagde den Gang? Men den højtærede Socialminister var, som sagt, aldrig nogen faamælt Mand, naar han røgtede sine kirkelige Ordførerskaber i denne Sal — jeg siger ikke dette for at rette nogen som helst Bebrejdelse mod den højtærede Minister, thi jeg slutter mig ganske til, hvad det ærede Medlem Hr. Povlsen sagde i Gaar, at den højtærede Minister har sagt mange gode Ting under sine Ordførerskaber i kirkelige Sager, Udtalelser, som jeg ved har vundet megen Sympati langt ind i mit Parti. Jeg erindrer endog, at den tidligere Kirkeminister Hr. J. C. Christensen ved en Lejlighed her i Salen sagde til det daværende ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at han havde været glad ved at høre det ærede Medlems Udtalelser, ikke fordi de i og for sig var nye, men fordi der var Friskhed og Varme i dem, og man maatte gaa ud fra, at der stod en Personlighed bagved dem.

Den højtærede Socialminister talte ogsaa i 1922 om noget, han kaldte „den danske kirkepolitiske Vej“. Naar han brugte dette Udtryk: den *danske* kirkepolitiske

Vej, maa man gaa ud fra, at han mente, at den væsentligste Del af det danske Folk vilde frem ad denne Vej — og jeg tror for Resten ogsaa, at den højtærede Socialminister har Ret i denne Opfattelse. Den højtærede Minister udtalte da — Folketings-tidende 1921—22 Sp. 4981 —: „Den danske kirkepolitiske Vej, det var den grundtvigske, det var den, som i Virkeligheden ogsaa Vilhelm Beck, Indremissions Høvding, ansaa for den rigtige. Vilhelm Beck var ligesom Grundtvig en afgjort Modstander af en repræsentativ Kirkeforfatning, han sagde det tidt nok, han priste Grundloven, fordi den havde givet Frihed for det danske Kirkefolk, Frihed for alle Strømninger og Bevægelser, ikke mindst for den, han blev Fører for.“ Og saa slutter den højtærede Minister denne Udvikling med følgende karakteristiske Ord: „Han“ — altsaa Vilhelm Beck — „og Grundtvigianerne holdt paa Frihed, og det, de forlangte af Statskirken og dens Styrelse, dens borgerlige Styrelse i 1901, var Frihed, Frihed for alle Strømninger, som havde deres Udspring i den luthersk-protestantiske Opfattelse, til at forme sig, som de vilde.“

Jeg siger til den højtærede Socialminister: Vel talt! Men det er ingen Overdrivelse at føje til, at paa Baggrund af disse Ord, paa Baggrund af denne kirkepolitiske Opfattelse tager den højtærede Socialministers Handling overfor Ryslinge Valgmenighed sig ud som den sorteste Reaktion, og jeg vil endog sige, at det er maaske endda ikke det værste, der kan siges om denne Handling, jeg tror, man med fuldkommen Ret ogsaa kan sige, at den er uærlig. Jeg ser, at den ledende Artikel i „Social-Demokraten“ i Dag — jeg ved jo, at dette Blad staar den højtærede Socialminister meget nær — bebrejder visse Præster, Arboe Rasmussen og nu Pastor Rørdam, at de kommer med deres Særkrav, ikke naar der er en reaktionær Regering her i Landet, men naar der er kommet frisindede Regeringer. Det er en Bebrejdelse, saaledes maa jeg læse Artiklen, men jeg forstaar ikke, hvad „Social-Demokraten“ her kan bebrejde disse Præster. Hvad skulde de vel gøre andet? Naar de har offentlige Udtalelser fra de to Regeringer, den radikale og den socialdemokratiske, om, at disse vil føre en frisindet Politik, hvad er saa mere nærliggende for dem, end at de netop møder frem, naar disse Regeringer er ved Magten? Jeg vil her fremhæve, at der er jo en Forskel paa de Resultater, som de to Regeringer er kommet til. Jeg skal slet ikke give mig til at bedømme Løsningen i Arboe